

ManFor NOVICE

LETNIK: 2013 ŠTEVILKA: 1

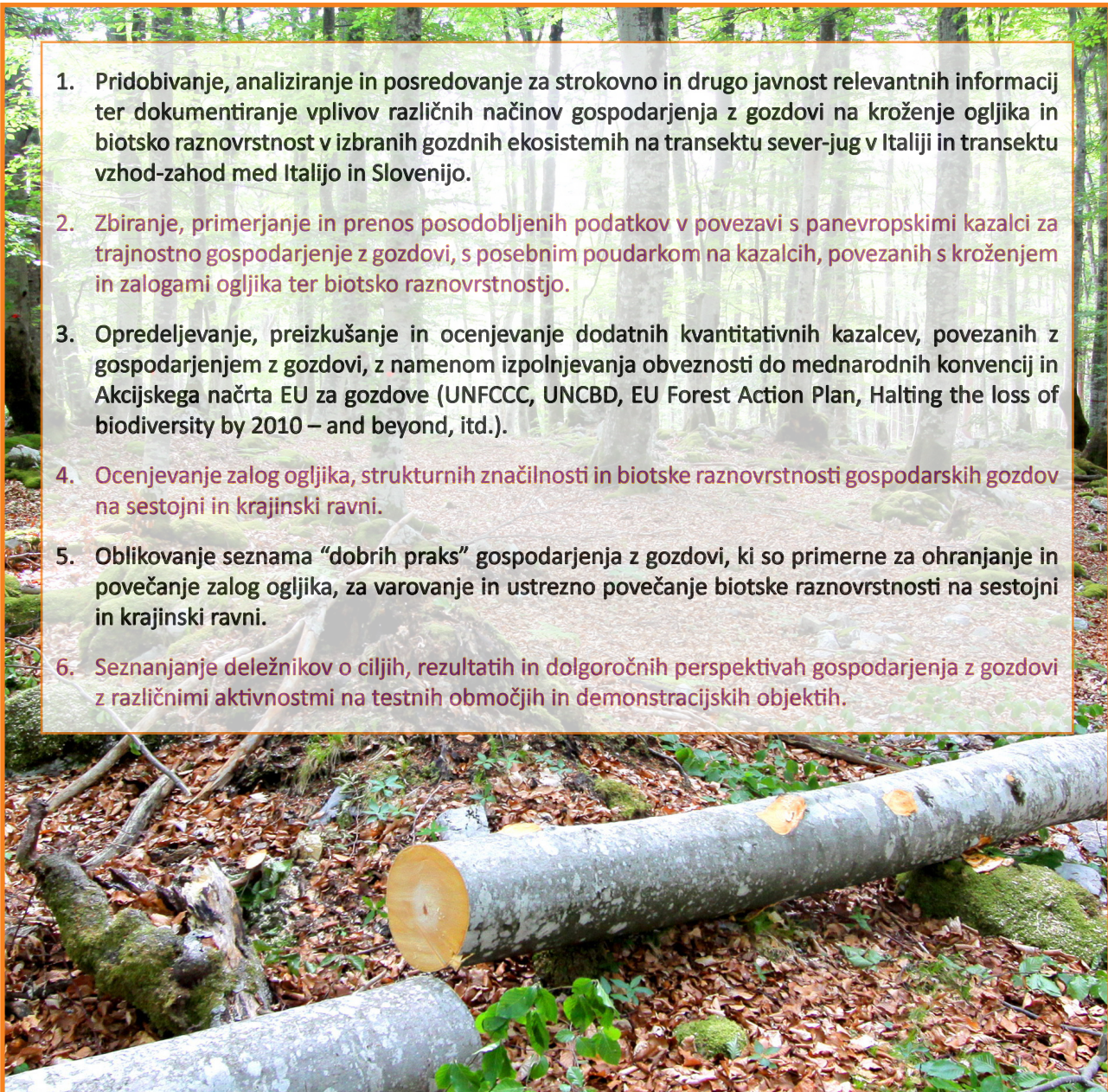
ManFor C.BD LIFE09ENV/IT/000078 PROJEKT

MANAGING FORESTS FOR MULTIPLE PURPOSES:
CARBON, BIODIVERSITY AND SOCIO-ECONOMIC WELLBEING

VEČNAMENSKO GOSPODARJENJE Z GOZDOM: OGLJIK, BIOTSKA RAZNOVRSTNOST IN SOCIO-EKONOMSKE KORISTI

Šest glavnih ciljev:

1. Pridobivanje, analiziranje in posredovanje za strokovno in drugo javnost relevantnih informacij ter dokumentiranje vplivov različnih načinov gospodarjenja z gozdovi na kroženje ogljika in biotsko raznovrstnost v izbranih gozdnih ekosistemih na transektu sever-jug v Italiji in transektu vzhod-zahod med Italijo in Slovenijo.
2. Zbiranje, primerjanje in prenos posodobljenih podatkov v povezavi s panevropskimi kazalci za trajnostno gospodarjenje z gozdovi, s posebnim poudarkom na kazalcih, povezanih s kroženjem in zalogami ogljika ter biotsko raznovrstnostjo.
3. Opredeljevanje, preizkušanje in ocenjevanje dodatnih kvantitativnih kazalcev, povezanih z gospodarjenjem z gozdovi, z namenom izpolnjevanja obveznosti do mednarodnih konvencij in Akcijskega načrta EU za gozdove (UNFCCC, UNCBD, EU Forest Action Plan, Halting the loss of biodiversity by 2010 – and beyond, itd.).
4. Ocenjevanje zalog ogljika, strukturnih značilnosti in biotske raznovrstnosti gospodarskih gozdov na sestojni in krajinski ravni.
5. Oblikovanje seznama "dobrih praks" gospodarjenja z gozdovi, ki so primerne za ohranjanje in povečanje zalog ogljika, za varovanje in ustrezno povečanje biotske raznovrstnosti na sestojni in krajinski ravni.
6. Seznanjanje deležnikov o ciljeh, rezultatih in dolgoročnih perspektivah gospodarjenja z gozdovi z različnimi aktivnostmi na testnih območjih in demonstracijskih objektih.

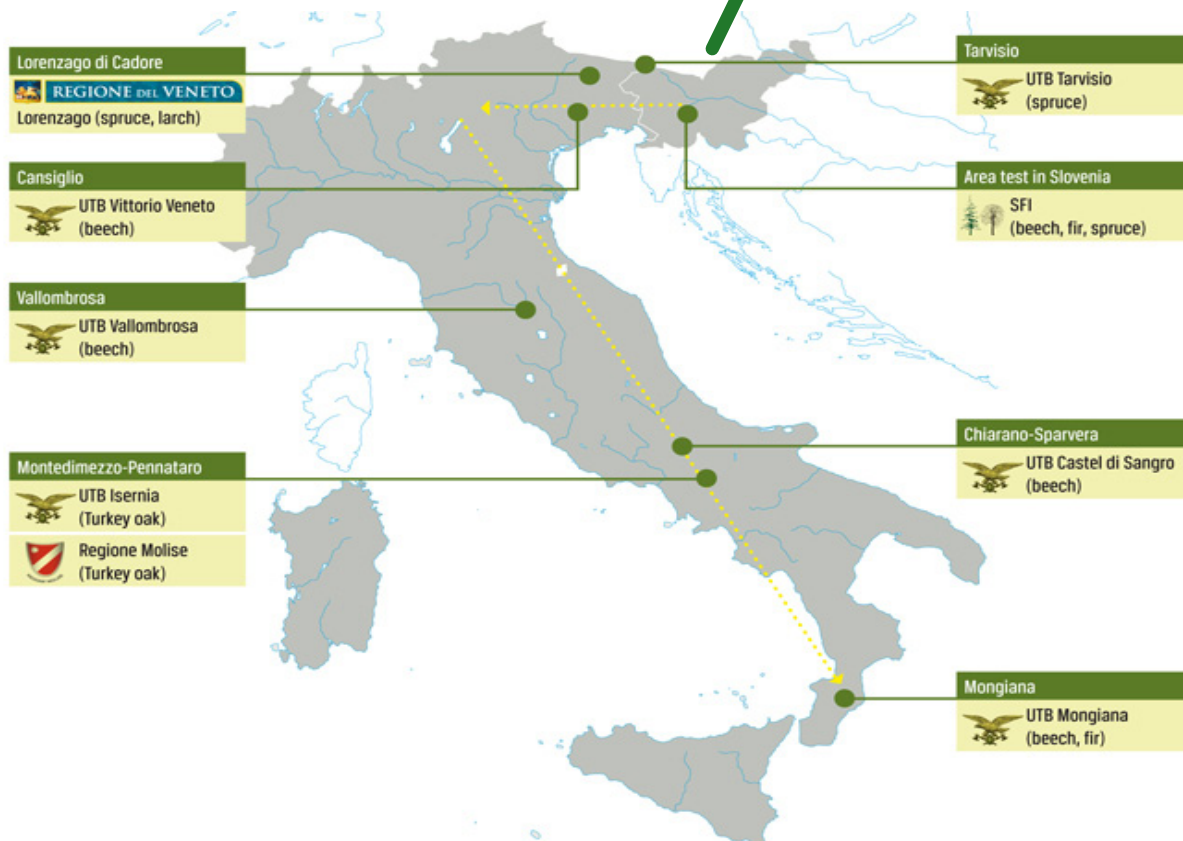
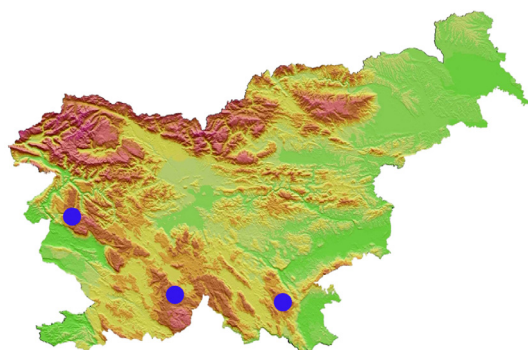

Testna območja, objekti in ploskve

V okviru projekta smo izbrali deset testnih območij v Italiji in Sloveniji. V Sloveniji smo v dinarskih jelovo-bukovih gozdovih (*Omphalodo-Fagetum*) izbrali tri testna območja: Kočevski Rog, Snežnik in Trnovo.

Na vsakem testnem območju v Sloveniji smo v izbranih vrtačah postavili devet demonstracijskih objektov in znotraj njih več ploskev za spremljanje različnih kazalcev.

Projekt Life+ ManFor C.BD je razdeljen na več delovnih sklopov (akcij):

Pripravljalna faza projekta, vodenje in spremljanje naloge (PA, PMa in PMo)

Vodenje projekta poteka v okviru akcije **PMa**. V to akcijo sta vključena pripravljalni odbor (Steering Committee) in koordinacijska skupina (Actions Coordination Group). V okviru teh sklopov uporabljamo različne mehanizme za zagotavljanje nemotenega poteka projekta. Dejavnosti spremljanja projekta potekajo v okviru akcije **PMo**. Pripravljen je bil protokol spremljanja projekta, ki vključuje različne kazalce in se uporablja skozi celotno obdobje trajanja projekta. Tehnično spremljanje projekta izvajajo zunanji sodelavci. S tem se zagotavlja neodvisno vrednotenje projekta. V pripravljalni akciji **PA** smo izbrali testna območja in demonstracijske objekte (sestoje) ter skupine rastlinskih in živalskih vrst, ki jih spremljamo.

Akcija Eco: Ekološka povezanost, krajinski vzorci in reprezentativnost testnih območij

V tej akciji ocenjujemo krajinske vzorce ter ekološko povezanost testnega območja s sosednjimi ekosistemi oz. krajino. Pri tem uporabljamo različne tehnike daljinskega zaznavanja podatkov in kartiranja.

Akcija AnDeFM: Analiza in načrtovanje različnih načinov gospodarjenja z gozdovi

V okviru te akcije v izbranih testnih območjih analiziramo gospodarjenja z gozdovi v preteklosti. Izbrali smo kazalce, ki jih je treba spremljati in ocenjevati, da bi ugotovili njihov vpliv na kroženje ogljika in biotsko raznovrstnost. V drugem delu smo oblikovali različne (tudi nove) načine gospodarjenja z izbranimi gozdovi. Pred izvedbo ukrepov (sečnja različne intenzitete) smo ovrednotili izhodiščno stanje, v nadaljevanju pa spremljamo vpliv izvedenih ukrepov na izbrane kazalce kroženja ogljika in biotske raznovrstnosti. V celotnem projektu analiziramo različne načine gospodarjenja z gozdovi, od tradicionalnih tehnik (npr. panjevsko gospodarjenje v Italiji) do poenostavljenih in inovativnih ukrepov za povečanje zaloga ogljika ter za ohranjanje ali povečanje biotske raznovrstnosti. Med načini gospodarjenja vrednotimo tudi naravni razvoj gozda (brez ukrepov).

Akcija IMP: Izvajanje različnih načinov gospodarjenja z gozdovi na testnih območjih

V tej akciji smo izvedli in ovrednotili gojivne tehnike (različni načini gospodarjenja), opredeljene v akciji AnDeFM. V gozdovih z istimi glavnimi drevesnimi vrstami (bukev, jelka, smreka) ocenjujemo vpliv različnih ekoloških dejavnikov in različnih načinov gospodarjenja v preteklosti na sedanje stanje gozdov.

Akcija ForC: Ocena kazalnikov, povezanih s kroženjem ogljika v gospodarskih gozdovih

Akcija je namenjena oceni vplivov različnega gospodarjenja z gozdovi na zaloge in kroženje ogljika v gozdnem ekosistemu. V njej primerjamo različne gozdnogojivne tehnike in njihov vpliv na kazalce kroženja ogljika v gozdnih ekosistemi.

Akcija ForBD: Ocena kazalnikov, povezanih z biotsko raznovrstnostjo gozdov

Biodiverzitetu ocenjujemo z različnih vidikov in na različnih ravneh: strukturna raznolikost (tako na sestojni kot krajinski ravni), rastlinska in živalska raznovrstnost ter odmrli les. Mnoga izbrana testna območja ležijo znotraj območij Natura 2000 in tudi znotraj prednostnih habitatnih tipov (Habitatna direktiva, Priloga I), v katerih je lahko ohranjanje biotske raznovrstnosti pred drugimi cilji gospodarjenja z gozdom.

Akcija Dem: Območja za prikaz gospodarjenja z gozdovi in gozdne inventure

Na testnih območjih smo izbrali demonstracijske objekte, ki so namenjeni izobraževanju javnosti o načinih gospodarjenja z gozdovi. Z namenom izobraževanja javnosti o vsebinah projekta bomo postavili tudi informacijske table. Ob tem bomo za strokovno in širšo javnost prikazali tudi koncept gozdne inventure.

Akcija SynTran: Sinteza in prenosljivost rezultatov projekta

Akcija je namenjena pripravi, pregledu, sprejemu in distribuciji najpomembnejših poročil projekta. V njej je vključena sinteza tehničnih ugotovitev za deležnike in prenos rezultatov projekta do mednarodno pristojnih organov, med katerimi so MCPFE, Standing Forestry Committee, European Environment Agency, in relevantne enote European Commission - General Directorates (DG-Environment, DG-Agri). Pripravljamo tudi priročnik dobre prakse za gospodarjenje z gozdovi, z namenom ohranjanja in izboljševanja funkcij gozdov v smislu kroženja ogljika in biotske raznovrstnosti.

Akcija CD: Komunikacija in promocija

Akcija je namenjena širši promociji projekta. V njej posredujemo relevantne informacije ustreznim deležnikom. Prenos informacij poteka na lokalni, regionalni, nacionalni (politika, agencije, vplivne skupine ...) in mednarodni ravni (EU telesa, mednarodne organizacije). Uporabljamo različna sredstva prenosa informacij, kot npr. spletne strani, informacijske table, glasila, tehnična poročila, sporočila za javnost, znanstvene razprave, srečanja, delavnice in konference.

VODILNI PARTNER:

CNR - Consiglio Nazionale delle Ricerche
IBAF - Istituto Biologia Agroambientale e Forestale, Roma;
ISAFOM – Istituto per i Sistemi Agricoli e Forestali del Mediterraneo, Rende (CS)

PARTNERJI:

Università degli Studi del Molise - Dipartimento di Bioscienze e Territorio

CRA - Consiglio per la Ricerca e la Sperimentazione in Agricoltura
CRA-SEL - Centro di ricerca per la Selvicoltura, Arezzo
CRA-SFA - Unità di ricerca per la Gestione dei Sistemi Forestali dell'Appennino, Isernia
CRA-SAM Unità di ricerca per la Selvicoltura in Ambiente Mediterraneo, Cosenza

Regione del Veneto – Unità di Progetto Foreste e Parchi

Regione Molise – Ass. Agricoltura, Foreste e Pesca Produttiva – Dir. Gen. III - Servizio Supporto al PSR e Coordinamento Leader

Gozdarski inštitut Slovenije, Ljubljana

PODPORNIKI:

Corpo Forestale dello Stato

DRUGI SODELUJOČI:

Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta,
Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Ljubljana

Zavod za gozdove Slovenije

SLOVENSKI SOFINANCER PROJEKTA:

Republika Slovenija, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Ljubljana

Avtorji besedila:

Lado KUTNAR, Milan KOBAL, Urša VILHAR, Primož SIMONČIČ (Gozdarski inštitut Slovenije, Ljubljana);
Giorgio MATTEUCCI – vodja projekta, Bruno de CINTI (Consiglio Nazionale delle Ricerche, Rim, Italija)

Avtorji fotografij:

Lado KUTNAR, Iztok SINJUR (Gozdarski inštitut Slovenije, Ljubljana), Flavia SICURIELLO, Pierluigi BOMBI, Antonio ROMANO (Consiglio Nazionale delle Ricerche - Istituto di Biologia Ambientale e Forestale, Rim, Italija)

Pregled slovenskega besedila: Henrik CIGLIČ

Glavni in odgovorni urednik: Lado KUTNAR

Tehnični urednik: Iztok SINJUR

Založba: *Silva Slovenica*, Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, 1000 Ljubljana

Tisk: Birografika Bori d.o.o., natisnjeno v 200 izvodih

ISSN 2350-4978